

NORGES HØYESTERETT

Den 26. april 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Normann og Noer i

HR-2021-893-U, (sak nr. 21-037335STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Alexander Behrang Mardazad)
B (advokat Fredrik Schøne Brodwall)
C (advokat Kjell Myrland)
D (advokat Tarik Abbou
v/advokatfullmektig Jonas Billington Saeme)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anker over lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling og straffutmåling i sak om grov narkotikaovertrødelse som omfatter en meget betydelig mengde heroin, jf. straffeloven § 232 andre ledd første punktum, jf. § 231 første ledd. Alle de fire ankende parter ble domfelt i Borgarting lagmannsretts dom 30. november 2020.
- (2) I tillegg til å være funnet skyldig etter tiltalens post I, som er nevnt ovenfor, er A også funnet skyldig i overtrødelse av straffeloven § 333 første ledd, jf. § 332 første ledd og straffeloven § 231 første ledd.
- (3) Spørsmålet er om ankene skal tillates fremmet for Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323.
- (4) D ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Hans anke kan dermed bare nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Nektelsesbeslutningen må i tilfelle begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.

- (5) Ankene fra de øvrige domfelte kan ikke fremmes uten samtykke fra ankeutvalget, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første punktum. Samtykke skal bare gis dersom anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. § 323 første ledd andre punktum.

Anken fra D

- (6) Ved Oslo tingretts dom 16. oktober 2019 ble D frifunnet. Påtalemyndigheten anket til Borgarting lagmannsrett, som 30. november 2020 avsa dom med slik slutning for så vidt gjelder D:

«D, født 00.00.1977, dømmes for overtredelse av straffeloven § 231 første ledd og § 232 annet ledd første punktum, jf. § 82, til en straff av fengsel i 13 – tretten – år og 8 – åtte – måneder. Til fradrag i straffen kommer 797 – syvhundreogtittisyv – dager for utholdt varetekt.»

- (7) D har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. I korte trekk anføres:
- (8) Fordi D opptrådte som informant og infiltratør for politiet, er hans handlinger ikke *rettsstridige*. I alle fall skulle D vært frifunnet i medhold av reglene om *nødrett*. Lagmannsretten har anvendt uriktig beviskrav.
- (9) Lagmannsrettens domsgrunner er mangelfulle. Sentrale punkter i lagmannsrettens bevisvurdering står uforklart. Domsgrunnene etterlater tvil om hvorvidt beviskravet er riktig anvendt. Lagmannsrettens bevisresultat er i strid med vitterlige kjensgjerninger.
- (10) Straffen er blitt vesentlig for streng. Forholdene er begått i Ds rolle som politiinformant og infiltratør, og det skulle vært vektlagt ved straffutmålingen. At D samarbeidet med politiet og ga dem opplysninger om narkotikavirksomhet, skulle vært tillagt større vekt i formildende retning, jf. straffeloven § 78 bokstav f.
- (11) Det bestrides at anken er for sent fremsatt. Eventuelt må det gis oppreisning for fristoversittelsen.
- (12) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle. I korte trekk anføres:
- (13) Anken fra D må avvises som for sent fremsatt.
- (14) Lagmannsretten har sett det slik at D ikke handlet som infiltratør eller politiinformant, og at han handlet forsettlig. Ds handlinger er derfor *rettsstridige*, og det er heller ikke grunnlag for å frifinne etter reglene om *nødrett*.
- (15) Domsgrunnene er ikke mangelfulle. Lagmannsretten har forklart hvorfor den konkluderer annerledes enn tingretten.
- (16) Lagmannsretten har ikke funnet det bevist at D har opptrådt som informant i denne saken, og noen informantrolle skal derfor ikke tillegges vekt i formildende retning. At D har gitt informasjon til politiet i andre saker, er tilstrekkelig hensyntatt ved straffutmålingen.

Høyesteretts ankeutvalgs syn på saken

Anken fra D

- (17) Ankeutvalget finner ikke grunn til å ta stilling til om anken fra D skal avvises, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum, jf. § 318 andre ledd.
- (18) D anfører at handlingene som omfattes av tiltalen er utført som ledd i hans rolle som politiinformant og at de dermed ikke er rettsstridige. Lagmannsrettens *lovanvendelse* er feil når retten ikke tar konsekvensen av dette.
- (19) Utvalget finner at anførselen klart ikke kan føre frem. En forutsetning for at lagmannsrettens lovanvendelse skal være uriktig, er at det er lagt til grunn at D opptrådte eller mente å opptre som informant/infiltratør ved befattningen med de 31 kilo heroin som saken gjelder. Lagmannsretten har imidlertid, etter en vurdering av bevisene i saken, funnet at de straffbare handlingene er begått uten samtykke fra informantbehandlerne og for øvrig uten tilknytning til Ds informantrolle. Lagmannsrettens vurdering er at D ikke kontaktet – eller forsøkte å kontakte – informantbehandlerne med informasjon om narkotikaoperasjonen før den var avslørt. Retten konkluderer slik:
- «Lagmannsretten er således ikke i tvil om at Ds handlinger ikke er omfattet av hans politiinformantrolle.»
- (20) Ankeutvalget kan ikke se at bevisvurderingen bygger på uriktig beviskrav eller at lagmannsretten ellers har lagt til grunn et bevisresultat i strid med vitterlige kjensgjerninger. På bakgrunn av dette bevisresultatet hadde lagmannsretten ikke foranledning til å vurdere om handlingene var straffrie som følge av manglende rettsstrid eller på grunn av nødrett.
- (21) *Saksbehandlingsanken* gjelder lagmannsrettens domsgrunner. Det er anført at sentrale punkter står uforklart, og det er vist til sakens ulike utfall i ting- og lagmannsretten.
- (22) Om kravet til begrunnelse i et tilfelle hvor en tiltalt har blitt frifunnet i tingretten viser ankeutvalget til HR-2018-2109-U avsnitt 12–13. Ankeutvalget kan ikke se at det er feil ved lagmannsrettens begrunnelse her. Det springende punktet i saken er om D rent faktisk medvirket til oppbevaringen av stoffet som ledd i utførelsen av en kriminell handling eller som informant/infiltratør. Lagmannsretten har grundig gjort rede for at den ikke fester lit til Ds forklaring, blant annet under henvisning til hans sprikende politiforklaringer og at han ikke ga noe informasjon om aksjonen til sine informanter før etter at handlingen var avslørt.
- (23) D har videre anket over *straffutmålingen*. Han er dømt til fengsel i 13 år og åtte måneder for å ha medvirket til oppbevaring av 31 kilo heroin med en gjennomsnittlig styrkegrad på om lag 15 prosent.
- (24) Anken er for det første begrunnet med at lagmannsretten, etter Ds syn, ikke har lagt tilstrekkelig vekt på hans rolle, og at han her utelukkende overskred sin rolle som informant/infiltratør. Lagmannsretten har imidlertid, som nevnt, funnet bevist at D ikke opptrådte som eller mente å opptre som infiltratør eller informant da han deltok i transporten av stoffet, men at han hadde en aktiv rolle i organiseringen av mottaket av heroinet,

jf. dommen side 42, der det heter:

«D har hatt en aktiv rolle rundt organiseringen av mottaket av heroinen ved Svinsundparken og transporten derfra inn til Oslo, uten selv å være i direkte befatning med heroinen. Han har rekruttert E til å foreta transporten, og for øvrig operert som oppasser. Han har dermed hatt en noe mer sentral rolle enn A, C og E, noe som må reflekteres i straffutmålingen. Det bemerkes at det ikke er bevist at D er sentral som bakmann.»

- (25) Det er videre anført at lagmannsretten skulle lagt større vekt på at D var informant i en annen sak. Lagmannsretten bygger på at D var informant for Sør-Øst politidistrikt i en begrenset periode, fra 19. mars 2017 til 25. april 2017. Det legges til grunn at han i denne perioden ga opplysninger som i vesentlig grad førte til beslag av 55 kilo marihuana i en annen sak. Lagmannsretten tillegger dette vekt i formildende retning, og gir et fradrag i straffen på tre måneder, jf. straffeloven § 78 bokstav f. Ut over dette har lagmannsretten ikke funnet at han har gitt opplysninger som gir grunnlag for strafferabatt.
- (26) Ankeutvalget kan ikke se at lagmannsretten har tillagt hans informantrolle for liten vekt, og uansett er det ikke et åpenbart misforhold mellom den straffbare handlingen og straffen.
- (27) Etter ankeutvalgets syn kan anken fra D klart ikke føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Det er heller ikke andre grunner til å fremme anken til behandling.

Ankene fra A, B og C

- (28) A, C og B har anket over straffutmålingen. De to sistnevnte har også anket over lagmannsrettens saksbehandling.
- (29) *Høyesteretts ankeutvalg* finner enstemmig at det ikke er tilstrekkelig grunn til at ankene blir fremmet for Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323. Ankene tillates derfor ikke fremmet.
- (30) Beslutningen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken fra D nektes fremmet.

Ankene fra A, B og C tillates ikke fremmet.

Kristin Normann
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)